

Grzegorz Szymajda

CADROWIE Z SUŁOSZOWEJ – CZĘŚĆ I

Cadrowie są rodziną chłopską wywodzącą się z Sułoszowej w powiecie krakowskim, w województwie małopolskim. Jestem z nimi związany przez moją praprababkę – Jadwigę z Cadrów Dziadową (*1896 Podleśna Wola †1924 Solcza). Rodzina Cader nie występowała w rodzinnych opowieściach i wspomnieniach do czasu mojego zainteresowania się genealogią około roku 2004, wówczas jednak zapisałem wyłącznie rodowe nazwisko praprababki, nie zajmując się historią jej rodziny przez następną dekadę. Po czasie, kiedy udało mi się wrócić do badania genealogii Dziadów i Cadrów, okazało się, że bogactwo materiałów archiwalnych dotyczących wspomnianych rodzin pozwala na szczegółowe omówienie ich historii.

W różnych liniach rodziny zachowało się podanie, jakoby Cadrowie byli szkockimi osadnikami, którego dotąd nie udało się zweryfikować. O etymologii nazwiska oraz hipotezach związanych z pochodzeniem Cadrów pisze w swoich tekstach Wojciech Banaszak, wnuk Anny z Sewerynow Szopowej, prawnuk Agnieszki z Cadrów Sewerynowej¹.

Niniejszy tekst ma być przyczynkiem do opracowania historii rodziny Cader na przestrzeni kilkuset lat, tj. od pojawienia się pierwszych Cadrów w źródłach pisanych do czasów współczesnych. W związku z dużą ilością materiałów archiwalnych pochodzących z XIX wieku, artykuł ten będzie częścią pierwszą, tylko sporadycznie chronologicznie przekraczającą granicę wieku XVIII.

---

¹ W. Banaszak, „Cadrowie – Szkoci czy może Gryfici?”, cz. I: https://opowieściwojciecha.blogspot.com/2022/12/cadrowie-szkoci-czy-moze-gryfici-1.html?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR15HmFTTWMLu89JiIfyK6PLvTW4DjTOuxNbJE9sjMDGOn91wujh5pvS_vE_aem_AWrRTrl8lytArzPBiKBdA59aHAsuhgAP7VutDCC1QPoDPuFCzZ0zSEJkZ0qZDLF77-DOOv5G39xU48IpWpQdjoM_; cz. II: https://opowieściwojciecha.blogspot.com/2022/12/cadrowie-szkoci-czy-moze-gryfici-2.html?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR3K5OTRit0zhghjQ8TUfeYHpgO03gAXmtMuR-wjq3wnrp2p8ORXzB3iY-E_aem_AWqU2Ru9hVF_h7yYx2iwfHCwrU1XwpZQP7ggjmfOwHX0RvX_khmiwaIMXWhfcQ5NEVjhoIMkpiYaXWeTYuIz6K0k.

Sułoszowa

Sułoszowa położona jest na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. „Do najpiękniejszych okolic tej Wyżyny należy dolina Prądnika z Ojcowem, Grodziskiem, Pieskową Skałą i Sułoszową”². Od XIV wieku do roku 1864 Sułoszowa, razem z Wielmożą, Wołą Kalinowską, a także Przeginią i Sąspowem, tworzyła klucz dóbr, który znajdował się w rękach właściciela zamku w Pieskowej Skale. Pierwszy raz pojawia się w dokumencie Władysława Łokietka pod datą 25 stycznia 1315 roku – przenosi ją na prawo niemieckie³. Można wnioskować, iż wieś istniała już wcześniej. Sułoszowa stanowi przykład ulicówki, w której domy i zabudowania gospodarcze ulokowane są wzdłuż głównej drogi. Od niej, po obu stronach, odchodziły prostokątne pola, które dochodziły w Sułoszowej do 3,5 km długości. We wsi funkcjonowało tzw. Nawsie, tzn. pas ziemi wspólnej, na której sytuowane były zagrody rzemieślników, chałupników, kramy, skoncentrowane przy kościele. Miejscowość posiadała swoją świątynię parafialną, która wymieniona została już przez Jana Długosza w „Księdze uposażeń diecezji krakowskiej”⁴.

Pierwsi Cadrowie w Sułoszowej

Nazwisko Cader pojawiło się w Sułoszowej w II połowie XVII wieku⁵. Pierwszym znanym Cadrem w miejscowości jest Jędrzej, który w 1662 roku pełnił funkcję przysięgłego sułoszowskiego⁶. W Księdze sądowej wsi Pieskowa Skała pojawia się w dokumentach w latach 1662-1670 jako przysięgły pod imieniem Andrzej lub Jędrzej i nazwiskiem Cader lub Czader. Umrzeć musiał po 1 stycznia 1670 roku, gdyż wówczas ostatni raz pojawia się we wspomnianej

² K. Roś, *Dzieje Sułoszowej 1315-1945*, Kraków 2007, s. 17.

³ F. Piekosiński, *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, t. 1, 1178-1386, Kraków 1876, s. 176 – „CL 1315 die 25 mensis Ianuarii, Sandomiriae. Vladislaus dictus Locticus dux Regni Poloniae, Cracoviae, Sandomiriae, Siradae, Lanciciae ac heres Pomeraniae, cuidam Nicolao silvam in propinquo castris Pieskowa skała et villarum Sułoszowa nec non Kosmołów sitam, iure Teutonico locandam confert”.

⁴ *Joannis Długossii Senioris Canonici Cracoviensis Opera omnia* (Jana Długosza kanonika krakowskiego dzieła wszystkie) T. 8, *Liber beneficiorum dioecesis cracoviensis nunc primum e codice autographo editus*. t. 2, Kraków 1864, s. 63.

⁵ K. Roś, *Dzieje Sułoszowej 1315-1945*, Kraków 2007, s. 263.

⁶ Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie (dalej: BNP), Księga sądowa wsi Pieskowa Skała, Pieskowa Skała, 1597-1719, sygn. PAU, Rkps 1875, sygnatura mikrofilmu PAU Mf 200 (dalej Księga sądowa), karta 123 (125 - w księdze pojawia się podwójna paginacja), Zapis i kwit... z dnia 4 grudnia 1662 roku.

księdze⁷. Kolejnym przedstawicielem rodu jest Sobestian, który pierwszy raz, jako świadek, pojawił się w księdze sądowej w zapisie z dnia 28 stycznia 1676 roku⁸. Ostatni raz funkcję tę pełni w zapisie z dnia 23 stycznia 1701 roku⁹. Dnia 11 marca 1701 roku Sobestian Cader z żoną Krystyną Gorajówną darował majątek swojej wychowawcy i jej mężowi Jakubowi Michałowi¹⁰:

„Anno D[omi]ni 1701 Die 11 Martiy

Za szczęśliwego panowania Jaśnie Wielmożnej (...) Anny z Wisnica Lutomierza i Jarosławia Małachowskiej Wojewodziny Poznańskiej (...) Pani i Dobrodziejki naszej stanął zapis iż Sobestian Cader będąc przy rozumie dobrym i zdrowym rozsądku tudzież i z żoną swoją Krystyną Gorajówną mając przy sobie siostrzenicę wydała ją za Jakuba Michała nie mając potomstwa swego uznaje ją za własną córkę swoją i z mężem swoim której dziedzictwo tak na chałupie jako i na wszystkich gruntach do tejże chałupy należących po śmierci swojej oddane, ale rezerwuje sobie tak Sobestian Cader jako i małżonka jego do śmierci wolne mieszkanie i poszanowanie od tych młodych ludzi. Co się działo przy ludziach wiary godnych, to jest przy Jędrzeju Goraju wójcie sułoszowskim, Sobestianie Cadrze i innych wielu wiary godnych natenczas będących.

Die et Anno (...) Supra.

Antoni Zawalski”

Z powyższego zapisu wynika, że Sobestian Cader był małżonkiem Krystyny (Krzystyny) Gorajówny. Wydaje się, że Krystyna Cadrowa nie ma własnego potomstwa (czy potomstwa nie ma również Sobestian?) i uznaje swoją siostrzenicę (imienia nie podano) za własną córkę. Siostrzenica wydana została za Jakuba Michała, a młodzi małżonkowie wprowadzili się do gospodarstwa Cadrów. Sobestian i Krystyna zapisali jednak w dokumencie dożywocie.

Drugi dokument rzuca trochę więcej światła na stosunki rodzinne¹¹:

„W sprawie między Wojciechem Kalińskim i żoną jego Reginą a Krystyną Cadrową nieboszczyka Sobestiana Cadra żoną i Jakubem Cadrem i żoną jego Katarzyną Gorajówną Krystyny siostrzenicą. Ponieważ produkowała Krystyna zapis nieboszczyka Sobestiana Cadra męża swego w księgach i ekstraktem i świadczaniem ludzi temu zapisowi przytomnych iż dobrowolnie nie z żadnego postrachu, ani namów i zapisał nieboszczyk Cader domostwo i z półtora ćwierci roli wychowawcy swojej

---

⁷ BNP, Księga sądowa, karta 137, *Anno 1670 die Prima Januarii Zapis i kwit Jędrzeja Trele i jego żony...*

⁸ BNP, Księga sądowa, karta 168, *Actum Anno Dni 1676 Die 28 Januarii...*

⁹ BNP, Księga sądowa, karta 366, *Roku Pańskiego 1701 Dnia 23 Stycznia...*

¹⁰ BNP, Księga sądowa, karta 355-356, *Anno Dni 1701 Die 11 Martiy Za szczęśliwego panowania Jaśnie Wielmożnej...*

¹¹ BNP, Księga sądowa, karta 386-387, *W sprawie między Wojciechem Kalińskim i żoną jego...*

a siostrzenicy żony jego Krystyny, mając wolność zeznania komu chceć, iż to były z jego prace nabyte i kupione dobra, więc cafnie się pretensja sukcesja Reginy Kalińskiej i wieczne naznacza się milczenie. A że Regina Kalińska upomina się wyposażenia, którego brat jej nie dał na to ani świadectwa ani pismem postanowienia nie pokazuje milcząc jego przez lat no. 36 dając ręką że się po nim spodziewała sukcesji. Więc naznacza się pomienionej Reginie przysięgą, żeby przysięgła ile miała wiana przez rodziców swoich naznaczonego i jako brat jej nie uczynił jej w tym tak we wszystkim jako i w najmniejszej części zadość, te zaś przysięgę wykonać powinna w przyszlą srode przed P. Administratorem tutecznym i przy zwierzchności sprawy a obecności przeciwnej strony. Po wykonaniu przysięgi przez którą wiele wyniknie posesorowie tego gruntu bez żadnej odwłoki pomienionej zapłacić będą powinni tak jako ciężar zostający na substancji nieboszczyka Sobestiana Cadra w razie zaś nie dosyć uczynienia temu dekretowi wolna mieć powinna intromisja w dobra przy asystencji zwierzchności zamkowej. Działo się w Zamku Pieskoskalskim dnia 18 Septembris 1706.

Anna z Lubomierza Małachowska Wojewodzina Poznańska”

Sobestian Cader zmarł przed 18 września 1706 roku. Siostrzenica Krystyny zyskała imię – Katarzyna Gorajówna. Jest jednak żoną Jakuba Cadra, nie Jakuba Michała. Oba akty dzieli pięć lat, wydaje się jednak zasadne wyciągnięcie wniosku, że Jakub Michał i Jakub Cader to jedna osoba. Myślę, że można przyjąć założenie, że w powyższym przypadku mogło dojść do dziedziczenia nazwiska po chałupie. Jakub Michał, żeniąc się z Katarzyną Gorajówną i wchodząc do domu jej wychowawców, mógł przyjąć nazwisko, które było kojarzone z chałupą, tym bardziej, że został jej gospodarzem. Dodać należy, że nazwisko Michał występuje w Sułoszowej, więc nie jest to drugie imię zięcia Sobestiana Cadra. Niestety, brak źródeł metrykalnych dotyczących przełomu XVII i XVIII wieku uniemożliwia potwierdzenie, czy małżeństwo Jakuba Michała i Katarzyny Goraj jest tożsame z małżeństwem Jakuba i Katarzyny Cadrów¹².

W latach 1718-1775 w księgach metrykalnych zauważyć można cztery małżeństwa Jakuba Cadra. Myślę, że przyjąć należy, iż w tym samym czasie w Sułoszowej żyło co najmniej dwóch Jakubów Cadrów, z których pierwszy zmarł przed 1746 rokiem (najstarsza księga zgonów parafii Sułoszowa), a drugi urodził się przed rokiem 1716 (najstarsza księga chrztów parafii Sułoszowa).

---

¹² Księgi metrykalne parafii Sułoszowa zaczynają się dla chrztów od roku 1716, małżeństw i zgonów od 1746 roku, informacja od Pani Agaty Osman, pracownicy Archiwum Diecezji Sosnowieckiej w Będzinie z dnia 5 maja 2021 roku.

Jakub i Katarzyna Cadrowie

W latach 1718-1731 w Sułoszowej rodzi się sześcioro dzieci Jakuba (1) i Katarzyny Cadrów. Dnia 19 grudnia 1718 roku ochrzczona została Łucja (1.1)¹³, a dnia 20 listopada 1721 roku Katarzyna (1.2)¹⁴, córki Jakuba i Katarzyny Cadrów. Rodzicami chrzestnymi obu dziewcząt byli Andrzej Rudziński i Agnieszka Kalińska. W 1723 roku urodził się Franciszek (1.3)¹⁵. Kolejnym dzieckiem był Wojciech (1.4, zapisany jako *Albertum*)¹⁶. Dnia 9 października 1728 roku ochrzczona została Jadwiga (1.5)¹⁷, której ojcem chrzestnym był Józef Wilczeński z Sułoszowej określony jako *avus*, czyli łac. dziadek, przodek, a matką chrzestną Zofia Maciągowa. Zapis ten komplikuje już i tak trudną sytuację genealogiczną opisywanej rodziny. Założyć można, że dziadek Jadwigi Cader powinien nazywać się Cader, Goraj lub Michał. Pojawienie się Józefa Wilczeńskiego może być argumentem, który obali teorię zakładającą, że małżeństwo Jakuba i Katarzyny Cadrów jest tożsame z małżeństwem Jakuba Michała i Katarzyny Goraj. Dnia 18 marca 1731 roku ochrzczony został Wojciech (1.6)¹⁸, ostatnie dziecko Jakuba i Katarzyny Cadrów. Dnia 1 lutego 1758 roku zmarła Katarzyna Cadrowa, która może być żoną Jakuba (1). W księdze zapisano, iż miała około 80 lat¹⁹.

Jakub i Jadwiga Cadrowie

W marcu 1737 roku ochrzczony został w Sułoszowej Benedykt Cader, syn Jakuba i Jadwigi²⁰. Benedykt ożeniony z Katarzyną miał córkę Zofię ochrzczoną

---

¹³Archiwum Diecezji Sosnowieckiej w Będzinie (dalej ADSB), Liber Baptisatorum (dalej: LB) parafii Sułoszowa za lata 1716-1752. Metryka chrztu Łucji Cader z dnia 19 grudnia 1718 roku

¹⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Katarzyny Cader z dnia 20 listopada 1721 roku.

¹⁵ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Franciszka Cadra z dnia 4 grudnia 1723 roku. Rodzice chrzestni: Jan Kozłowski i Jadwiga Michałkówna.

¹⁶ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Wojciecha Cadra z dnia 12 kwietnia 1726 roku. Rodzice chrzestni: Jan Kozłowski i Regina Maciągowa.

¹⁷ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Jadwigi Cader z dnia 9 października 1728 roku.

¹⁸ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Wojciecha Cadra z dnia 18 marca 1731 roku. Rodzice chrzestni: Błażej Woszczyk i Regina Maciągowa.

¹⁹ ADSB, Liber Mortuorum (dalej: LM) parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Katarzyny Cader z dnia 1 lutego 1758 roku.

²⁰ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Benedykta Cadra z dnia 4 marca 1737 roku. Rodzice chrzestni: Jan Wilkowiecki i Zofia Dobkowa.

dnia 22 maja 1766 roku,²¹. W roku 1788 Benedykt Cader został ojcem chrzestnym Agaty Cader, córki Franciszka i Urszuli²². W 1790 roku podczas spisu ludności województwa krakowskiego dla Sułoszowej²³ Benedykt Cader miał 53 lata, mieszkał w chałupie o numerze 111 z żoną Barbarą (48 lat) i córką Agatą (8 lat). Miał jedenastoletniego służebnego Wojciecha. Rok później rodzina zanotowana została pod numerem 107. W chałupie mieszkali gospodarz Benedykt Cader, żona Barbara, córka Agata, służący Stanisław, Walenty Gut z żoną Agnieszką i córką Marianną oraz bratem Janem²⁴. Benedykt Cader zmarł dnia 26 maja 1812 roku w Sułoszowej w chałupie o numerze 373 jako „kumornik bezżenny liczący lat siedemdziesiąt”²⁵.

Jakub i Konstancja Cadrowie

W latach 1749-1755 ochrzczona została trójka dzieci Jakuba i Konstancji Cadrow: Konstancja²⁶, Piotr²⁷ i Marcin († 26 lutego 1802 roku w Sułoszowej nr 272)²⁸. Również Jakuba Cadra męża Konstancji nie jestem w stanie utożsamić z powyższymi. Konstancja Cadrowa zmarła 30 września 1759 roku w wieku około 33 lat²⁹.

²¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Zofii Cader z dnia 22 maja 1766 roku. Rodzice chrzestni: Sebastian Rech z Zadroża i Regina Kijakowa.

²² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Agaty Cader z dnia 4 lutego 1788 roku.

²³ Archiwum Narodowe w Krakowie (dalej ANK), Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leżącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcińskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 885 (skan 443).

²⁴ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim, w Powiecie Krakowskim w Dobrach JW. JMci Pani Wielopolskiej Starościny Lackoronskiej leżący spisany dnia 31 grudnia Roku 1791 przez J. X. Plebana Kopczyńskiego Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 817 (skan 409).

²⁵ Archiwum Państwowe w Katowicach, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Sułoszowa, sygn. 12/1120/0 – zgonu Benedykta Cadra z dnia 26 maja 1812 roku, nr aktu 43/1812.

²⁶ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Konstancji Cader z lutego 1749 roku. Rodzice chrzestni: Michał Macięg, Krystyna Barankowa.

²⁷ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Piotra Cadra z dnia 1 sierpnia 1751 roku. Rodzice chrzestni: Wawrzyniec Rudziński, Krystyna Barankowa.

²⁸ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Marcina Cadra z dnia 15 listopada 1755 roku. Rodzice chrzestni: Wawrzyniec Rudziński, Łucja Węgrzynkowa.

²⁹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka zgonu Konstancji Cadrowej z dnia 30 września 1759 roku.

Dnia 15 sierpnia 1773 roku Konstancja Czadrówna wyszła za mąż za Marcina Michalczyka³⁰. Świadcami sakramentu byli Andrzej Kućmierz i Jan Kaliński. Nie podano imion rodziców państwa młodych, ale możliwe jest, że Konstancja była córką Jakuba i Konstancji Cadrów. Marcina i Konstancji Michalczyków nie odnalazłem w spisie ludności województwa krakowskiego 1790-1791.

Piotr i Agata (pojawiająca się również jako Agnieszka) Cadrowie doczekali się co najmniej sześciorga dzieci: Andrzeja (ch. 30 listopada 1782 roku, zm. 28 grudnia 1782 roku w Sułoszowej)³¹, Joachima (ch. 12 września 1784 roku)³², Piotra (ur. ~1789 roku, zm. 27 września 1791 roku w Sułoszowej)³³, Wojciecha (ch. 9 kwietnia 1789 roku)³⁴, Katarzyny (ch. kwiecień 1791 roku, zm. 20 sierpnia 1791 roku w Sułoszowej)³⁵, Anny (ch. 1793 rok)³⁶ i Katarzyny (ch. 6 kwietnia 1796 roku, zm. 4 sierpnia 1796 roku w Sułoszowej)³⁷. Wspomniany wcześniej spis ludności województwa krakowskiego z 1790 roku rzuca wiele światła na stosunki rodzinne Piotra – gospodarz chałupy nr 236 ma 40 lat i mieszka z żoną Agnieszką (33 lata), synami Joachimem (5 lat) i Wojciechem (1 rok), córką Marianną (2 lata), służącym Antonim (16 lat), bratem Marcinem (34 lata), bratową Franciszką (26 lat), bratanicą Marianną (1 rok), służącym Jacentym (11 lat) i ojcem Jakubem (wdowiec, 83 lata)³⁸. Rok później Piotr Cader (42 lata) nadal jest gospodarzem, tyle że pod numerem 232. Mieszka z żoną Agnieszką (35 lat), synami Joachimem (7 lat) i Wojciechem (3 lata),

³⁰ ADSB, Liber Copulatorum (dalej: LC) parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka ślubu Konstancji Czadrówny i Marcina Michalczyka z dnia 15 sierpnia 1773 roku.

³¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka chrztu Andrzeja Cadra z dnia 30 listopada 1782 roku. Rodzice chrzestni: Stanisław Cader, Zofia Filipowska wdowa; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Andrzeja Cadra dnia 28 grudnia 1782 roku.

³² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka chrztu Joachima Cadra z dnia 12 września 1784 roku. Rodzice chrzestni: Sebastian Gut, Agnieszka Cadrówna.

³³ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Piotra Cadra z dnia 27 września 1791 roku.

³⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka chrztu Wojciecha Cadra z dnia 9 kwietnia 1789 roku. Rodzice chrzestni: Franciszek Żurada, Marianna Sobierańska.

³⁵ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka chrztu Katarzyny Cader z kwietnia 1791 roku. Rodzice chrzestni: Piotr Okrayni, Marianna Kmieciowa; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Katarzyny Cader z dnia 20 sierpnia 1791 roku.

³⁶ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka chrztu Anny Cadrówny z 1793 roku. Rodzice chrzestni: Franciszek Żurada, Katarzyna Krząckowa.

³⁷ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka chrztu Katarzyny Cadrówny z dnia 6 kwietnia 1796 roku. Rodzice chrzestni: Marcin Żak, Katarzyna Pastołkowa; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Katarzyny Cader z dnia 4 sierpnia 1796 roku,

³⁸ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leżącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcińskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 898 (skan 450).

córką Marianną (5 lat), bratem Marcinem (36 lat), bratową Franciszką (27 lat), bratankiem Wawrzyńcem (1 rok) i służącym Antonim (14 lat)³⁹. Piotr Cader zmarł dnia 14 kwietnia 1802 roku w Sułoszowej w chałupie o numerze 272⁴⁰.

Marcin Cader ożenił się z Franciszką Kwiatkówną i miał z nią czworo dzieci: Mariannę (ur. 1789 rok, zm. 7 września 1791 roku w Sułoszowej)⁴¹, Wawrzyńca (ch. 10 sierpnia 1791 roku, zm. 7 listopada 1792 roku w Sułoszowej)⁴², Józefa (ch. 20 marca 1796 roku, zm. 5 kwietnia 1796 roku w Sułoszowej)⁴³ i Mariannę (ch. 28 kwietnia 1797 roku)⁴⁴. Marcin Cader zmarł dnia 26 lutego 1802 roku w Sułoszowej w chałupie pod numerem 273⁴⁵.

Jakub Cader i Katarzyna Kalenszczanka

Dnia 13 stycznia 1760 roku Jakub Cader ożenił się z Katarzyną Kalenszczanką. Świadcami sakramentu byli Jan Baranek, Józef Woszczeck i Jakub Woszczeck⁴⁶. Para doczekała się co najmniej ośmiorga dzieci: Stanisław Kostka (ch. 3 października 1760 roku)⁴⁷, Wojciech (zapisany jako *Albertum*, ch. 4

³⁹ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim, w Powiecie Krakowskim w Dobrach JW. JMci Pani Wielopolskiej Starościny Lackoroniskiej leżący spisany dnia 31 grudnia Roku 1791 przez J. X. Plebana Kopczyńskiego Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 833 (skan 417).

⁴⁰ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1797-1875 – metryka zgonu Piotra Cadra z dnia 14 kwietnia 1802 roku.

⁴¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Marianny Cader z 1789 roku. Rodzice chrzestni Franciszek Żurada, Marianna Prandelina lub Grandelina; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Marianny Cader z dnia 7 września 1791 roku.

⁴² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Wawrzyńca Cadra z dnia 10 sierpnia 1791 roku. Rodzice chrzestni: Piotr Okrayni, Małgorzata Dymkowa; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Wawrzyńca Cadra z dnia 7 listopada 1792 roku.

⁴³ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Józefa Cadra z dnia 20 marca 1796 roku. Rodzice chrzestni: Bartłomiej Tokay, Konstancja Tokayka; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Józefa Cadra z dnia 5 kwietnia 1796 roku.

⁴⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1797-1872 – metryka chrztu Marianny Cader z dnia 28 kwietnia 1797 roku. Rodzice chrzestni: Tomasz Kijak, Marianna Gęgotkowa. W akcie chrztu pierwszy raz pojawiło się nazwisko panięnskie matki – Franciszka Kwiatkówna.

⁴⁵ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1797-1875 – metryka zgonu Marcina Cadra z dnia 26 lutego 1802 roku.

⁴⁶ ADSB, LC parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka ślubu Jakuba Cadra i Katarzyny Kalenszczanki z dnia 13 stycznia 1760 roku.

⁴⁷ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Stanisława Kostki Cadra z dnia 3 października 1760 roku. Rodzice chrzestni: Szymon Cygan z młyna pieskowskiego, Marianna Orczykowa.

kwietnia 1762 roku)⁴⁸, Marcin (ur. 2 listopada 1763 roku, ch. 14 listopada 1763 roku,⁴⁹ Franciszek (ch. 13 lutego 1765 roku)⁵⁰, Agnieszka (ch. 19 stycznia 1767 roku)⁵¹, Andrzej (ch. 27 listopada 1768 roku)⁵², Józef (ch. 14 stycznia 1770 roku)⁵³ oraz Marianna (ch. 30 stycznia 1775 roku, zm. 27 grudnia 1776 roku)⁵⁴. Stanisław Kostka Cader dnia 30 listopada 1782 roku został chrzestnym ojcem Andrzeja Cadra, syna Piotra i Agaty Cadrów z Sułoszowej⁵⁵. W księgach zgonów parafii Sułoszowa z Archiwum Diecezji Sosnowieckiej w Będzinie z lat 1782-1797 nie udało mi się znaleźć zgonu żadnego Stanisława Cadra, za to w 1790 roku Stanisław Caderski żeni się w Sąspowie z Marianną Kurek⁵⁶. W spisie ludności województwa krakowskiego z roku 1791 widnieje w Sąspowie pod numerem 84 – ma 34 lata i jest organistą, żona Marianna ma lat 14, mieszka z nimi służąca Petronella (30 lat)⁵⁷. Czy zmiana nazwiska związana jest ze zmianą statusu społecznego? W 1794 roku para doczekała się córki Marianny, która urodziła się w Jerzmanowicach⁵⁸. Cztery lata później w tej samej miejscowości na świat przyszła Magdalena, córka Stanisława

⁴⁸ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Wojciecha Cadra z dnia 4 kwietnia 1762 roku. Rodzice chrzestni: Bonawentura Cader, Regina Milejowa.

⁴⁹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Marcina Cadra z dnia 14 listopada 1763 roku. Rodzice chrzestni: Józef Woszczek, Franciszka Wielgutowa.

⁵⁰ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Franciszka Cadra z dnia 13 lutego 1765 roku. Rodzice chrzestni: Jakub Kołodziejczyk, Katarzyna Gęgotkowa.

⁵¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Agnieszki Cader z dnia 19 stycznia 1767 roku. Rodzice chrzestni: Bartłomiej Cader, Agnieszka Rudzińska.

⁵² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Andrzeja Cadra z dnia 27 listopada 1768 roku. Rodzice chrzestni: Jan Kalenski, Ewa Maciągowa.

⁵³ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Józefa Cadra z dnia 14 stycznia 1770 roku.

⁵⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Marianny Cader z dnia 30 stycznia 1775 roku. Rodzice chrzestni: Jan Kalenski, Regina Postołkowa; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Marianny Cader z dnia 27 grudnia 1776 roku.

⁵⁵ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Andrzeja Cadra z dnia 30 listopada 1782 roku.

⁵⁶ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43. Metryki ślubów roku 1790 parafii Sąspów, k. 284 (skan 151) – metryka ślubu Stanisława Caderskiego i Marianny Kurek z dnia 30 października 1790 roku.

⁵⁷ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr Ludności Chrześcjan w Parafii Sąspowskiej w województwie krakowskim leżącey spisany dnia 31 grudnia roku 1791 przez J. Xiędza Andrzeja Gokulskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej Wieś Sąspów Dziedziczna J.W. Pani Wielopolski Starościny Lanckorońskię*, k. 303 (skan 160).

⁵⁸ Archiwum Państwowe w Katowicach (dalej: APK), Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Jerzmanowice, sygn. 12/1104/0, Księga metryk kościelnych urodzonych, zaślubionych i zmarłych parafii Jerzmanowice, Wykaz metryk chrztów, małżeństw i śmierci w parafii Jerzmanowice od roku 1705 do roku 1810 przez plebana sporządzoney, s. 23.

i Magdaleny Caderskich⁵⁹. Linia Caderskich i Czaderskich, gdyż nazwisko zapisywane jest wymiennie, rozrasta się i trafia do parafii Raławice, a także św. Szczepana i św. Krzyża w Krakowie. Stanisław Czaderski zmarł w 1827 roku w Wysocicach jako organista, syn Jana i Katarzyny rolników z Sułoszowej w wieku 66 lat, pozostawiając po sobie żonę Jadwigę z Musiałów Czaderską⁶⁰. Problemem jest fakt, że w latach 60. XVIII wieku w Sułoszowej nie odnotowano małżeństwa i chrztów dzieci Jana i Katarzyny Cadrów, a nazwisko Caderski i Czaderski nie występowało w ogóle w parafii.

Inni Cadrowie

W Sułoszowej pojawiają się również Cadrowie, których nie umiem powiązać z jakimkolwiek Jakubem. Bonawentura Cader został chrzestnym ojcem Wojciecha, syna Jakuba Cadra (1762)⁶¹ i Mikołaja z Tolentino, syna Franciszka Cadra (1763)⁶². Dnia 14 sierpnia 1763 roku ochrzczona została Helena, córka Bonawentury i Katarzyny Cadrów⁶³. Bonawentura Cader nie pojawia się w spisie ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791. Nie znalazłem również Bonawentury w księdze zgonów z lat 1746-1797.

Jan Cader (*~1747) poślubił Reginę Marszałkównę w Sułoszowej dnia 13 listopada 1769 roku w obecności świadków Wawrzyńca Kocyana i Macieja Przeździeka⁶⁴. Miał z nią syna Marcina, który został ochrzczony w dzień swojego patrona 1773 roku⁶⁵. Następnie córki Agnieszkę (*~1776, zm. 27

⁵⁹ APK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Jerzmanowice, sygn. 12/1104/0, Księga metryk kościelnych urodzonych, zaślubionych i zmarłych parafii Jerzmanowice, Wykaz metryk chrztów, małżeństw i śmierci w parafii Jerzmanowice od roku 1705 do roku 1810 przez plebana sporządzony, s. 25.

⁶⁰ ANK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Wysocicach, sygn. 29/378/0/-/41, Duplikat Księgi aktów urodzenia, zaślubienia i zejścia gminy i parafii Wysocice od dnia 1 stycznia 1827 roku, metryka zgonu Stanisława Czaderskiego z dnia 22 stycznia 1827 roku, akt nr 4/1827.

⁶¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Wojciecha Cadra z dnia 4 kwietnia 1762 roku.

⁶² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Mikołaja Cadra z dnia 4 września 1763 roku.

⁶³ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Heleny Cader z dnia 14 sierpnia 1763 roku. Rodzice chrzestni: Józef Sroka i Małgorzata Sroczyńska.

⁶⁴ ADSB, LC parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka ślubu Jana Cadra i Reginy Marszałkówny z dnia 13 listopada 1769 roku.

⁶⁵ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Marcina Cadra z dnia 11 listopada 1773 roku. Rodzice chrzestni: Szymon Woźniak i Regina Woźniakowa.

stycznia 1776 roku)⁶⁶, Zofię (ch. 12 maja 1776 roku)⁶⁷, Mariannę (*1779)⁶⁸, Agnieszkę (ch. 5 stycznia 1782 roku)⁶⁹ i Marcjanę (*1784)⁷⁰ oraz syna Wojciecha (ch. 17 kwietnia 1790 roku)⁷¹. W spisie ludności województwa krakowskiego w 1790 roku Jan Cader jest gospodarzem chałupy o numerze 330, w której mieszka z żoną Reginą (33 lata) oraz dziećmi: Marcinem (15 lat), Wojciechem (1 rok), Zofią (16 lat), Marianną (10 lat) i Marcjaną (4 lata)⁷². Rok później Jan jest gospodarzem pod numerem 333, a do chałupy sprowadziła się komornicza rodzina Kayców – Dominik (29 lat) z żoną Ewą (22 lata) i synem Wincentym (1 rok)⁷³.

W księgach metrykalnych pojawiają się również Cadrowie, których nie jestem w stanie przypisać do żadnej z wyżej opisanych rodzin. Są to między innymi Bartłomiej Cader, który w 1767 roku został ojcem chrzestnym Agnieszki, córki Jakuba Cadra⁷⁴ oraz Franciszka Cadrówna, zmarła 18 lutego 1782 roku w Sułoszowej w wieku 15 lat⁷⁵.

Niestety, informacje w księgach metrykalnych, które pomogłyby w ustaleniu pokrewieństwa, czy chociaż pochodzenia z jednej rodziny, jak numer domu,

⁶⁶ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Agnieszki Cader z dnia 27 stycznia 1776 roku.

⁶⁷ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Zofii Cader z dnia 12 maja 1776 roku

⁶⁸ APK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Sułoszowa, sygn. 12/1120/0 Metryki chrztów, ślubów i śmierci w księgach przy kościele parafii sułoszowskiej znajdujące się z Rozporządzenia Wysokich Władz w roku 1853 przepisane, s. 17.

⁶⁹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Agnieszki Cader z dnia 5 stycznia 1782 roku.

⁷⁰ APK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Sułoszowa, sygn. 12/1120/0 Metryki chrztów, ślubów i śmierci w księgach przy kościele parafii sułoszowskiej znajdujące się z Rozporządzenia Wysokich Władz w roku 1853 przepisane, s. 21.

⁷¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Wojciecha Cadra z dnia 17 kwietnia 1790 roku.

⁷² ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leżącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcińskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 908-909 (skan 455).

⁷³ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim, w Powiecie Krakowskim w Dobrach JW. JMci Pani Wielopolskiej Starościny Lackoroniskiej leżący spisany dnia 31 grudnia Roku 1791 przez J. X. Plebana Kopczyńskiego Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 847 (skan 424).

⁷⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Agnieszki Cader z dnia 19 stycznia 1767 roku.

⁷⁵ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Franciszki Cadrówny z dnia 18 lutego 1782 roku.

zaczęto wpisywać dopiero w roku 1797. Pierwszy akt zgonu w księgach parafii Sułoszowa z zasobu Archiwum Diecezji Sosnowieckiej w Będzinie, przy którym pojawiła się kolumna *N[ume]rus Domus*, nosi datę 14 czerwca 1797 roku.

Franciszek Cader, syn Jakuba i Katarzyny

Najstarszym udokumentowanym i bezsprzecznym przodkiem Jadwigi z Cadrów Dziadowej, mojej praprababki, jest Franciszek Cader (1.3). Żyjąc w XVIII wieku, pojawił się w trzech rodzajach źródeł: księgach metrykalnych, księdze sądowej oraz spisie ludności.

Franciszek Cader został ochrzczony dnia 4 grudnia 1723 roku w Sułoszowej. Był synem Jakuba i Katarzyny małżonków Cadrów z Sułoszowej⁷⁶. Dnia 6 lutego 1754 roku ożenił się z Reginą Gądek. Jednym ze świadków sakramentu był Jakub Cader⁷⁷.

Księga sądowa wsi Pieskowa Skała dostarcza zdecydowanie więcej informacji w związku z zawartym małżeństwem, gdyż pod datą 22 lutego 1756 roku oblatowano zapis z dnia 12 września 1754 roku. Dotyczy on przekazania gospodarstwa Franciszkowi Cadrowi, który przyjęty zostaje do domu rodzinnego swojej żony Reginy. Panna młoda nie mieszka ona z rodzicami, ale z Błażem i Katarzyną Szewczykami, których jest wychowanicą. Gospodarz przekazuje swojemu następcy:

„Roli Połtory Czwierci Wiecznemi Czasy Która Rola Leży przy miedzy Mikołai Pecka zdrugiey Strony także przy miedzy Peckowskiej Która się Ciągnie od nawsia Sułoszowskiego asz do Granic Jangrodszkich”⁷⁸.

Zapis nie pozwala na odtworzenie dokładnego wyglądu gospodarstwa Szewczyków. Wiadomo jednak, że dotychczasowi właściciele umieszczają w darowiźnie rodzaj umowy o dożywocie, w której skład wchodzi wyszczególnienie pomieszczeń, z których mogą korzystać, m.in. jedna izba, kumora, stajnia na bydło oraz miejsce w stodole. W skład inwentarza żywego, który otrzymuje Franciszek Cader, wchodzi para wołów, jedna krowa i jedna

---

⁷⁶ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1716-1752 – metryka chrztu Franciszka Cadra z dnia 4 grudnia 1723 roku.

⁷⁷ ADSB, LC parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka ślubu Reginy Gądek i Franciszka Cadra z dnia 6 lutego 1754 roku.

⁷⁸ BNP, Księga sądowa, Oblata zapisu Franciszka Cadra (...) wpisany die 22 Februarii 1796 anno.

jałówka, a do ruchomości zaliczyć należy pług, cztery brony i jedną beczkę na kapustę.

Franciszek i Regina doczekali się siedmiorga dzieci, z których co najmniej czworo założyło własne rodziny. Dnia 27 lutego 1757 roku w sułoszowskim kościele ochrzczony został pierworodny syn Kazimierz Cader (1.3.1),⁷⁹. W roku 1758 urodziła się Małgorzata (1.3.2), ochrzczona 3 czerwca,⁸⁰. Paweł Cader (1.3.3) został ochrzczony 22 stycznia 1761 roku⁸¹. Kolejnym dzieckiem Franciszka i Reginy był Mikołaj z Tolentino (1.3.4) ochrzczony 4 września 1763 roku. Mikołaj zapoczątkował, swoim wyjściem do parafii Żarnowiec, linię o nazwisku Cadera⁸². Macieja Cadra (1.3.5) ochrzczono dnia 20 lutego 1766 roku,⁸³, a Jana Nepomucena (1.3.6) ochrzczono 14 maja 1770 roku⁸⁴. Ostatnim dzieckiem pary była Agnieszka Cader (1.3.7) ochrzczona 17 stycznia 1772 roku zmarła w wieku 16 lat dnia 25 sierpnia 1788 roku⁸⁵.

Dnia 14 lipca 1773 roku w wieku 33 lat zmarła Regina Czadowa, żona Franciszka⁸⁶. Już 25 dni po śmierci pierwszej żony Franciszek ożenił się z Urszulą Przewozionką (zapisywana również jako Orszula), młodszą od niego o około 32 lata⁸⁷. Franciszek i Urszula doczekali się siedmiorga dzieci, z których prawdopodobnie tylko jedno miało potomstwo, wyłącznie w linii żeńskiej. Są to: Marianna (1.3.8) urodzona około 1775 roku⁸⁸, Bartłomiej (1.3.9)

⁷⁹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Kazimierza Cadra z dnia 27 lutego 1757 roku. Rodzice chrzestni: Krystyna Barankowa i Jakub Cader.

⁸⁰ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Małgorzaty Cader z dnia 3 czerwca 1758 roku. Rodzice chrzestni: Andrzej Dymek i Łucja Węgrzynkowa.

⁸¹ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Pawła Cadra z dnia 22 stycznia 1761 roku. Rodzice chrzestni: Regina Kołodziczanka i Andrzej Dymek.

⁸² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Mikołaja Cadra z dnia 4 września 1763 roku. Rodzice chrzestni: Agnieszka Barankowa i Bonawentura Cader.

⁸³ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Macieja Cadra z dnia 20 lutego 1766 roku. Rodzice chrzestni: Katarzyna Cadrowa i Jan Gęgotek.

⁸⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Jana Cadra z dnia 14 maja 1770 roku. Rodzice chrzestni: Regina Kmieciówna i Wawrzyniec Rudziński.

⁸⁵ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Agnieszki Cader z dnia 17 stycznia 1772 roku. Rodzice chrzestni: Regina Kmieciówna i Piotr Okrayni; ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Agnieszki Cader z dnia 25 sierpnia 1788 roku.

⁸⁶ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Reginy Czadowej z dnia 14 lipca 1773 roku.

⁸⁷ ADSB, LC parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka ślubu Urszuli Przywozionki i Franciszka Cadra z dnia 8 sierpnia 1773 roku.

⁸⁸ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leżącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcińskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 899 (skan 450).

urodzony około 1778 roku⁸⁹, Grzegorz (1.3.10) ochrzczony dnia 18 listopada 1778 roku⁹⁰, Walenty (1.3.11) urodzony około 1783 roku⁹¹, Baltazar zwany Balcerem (1.3.12) ochrzczony dnia 3 stycznia 1785 roku,⁹² Agata (1.3.13) urodzona w 1788 roku⁹³ i Jadwiga (1.3.14) ochrzczona dnia 8 listopada 1789 roku,⁹⁴.

W XVIII wieku troje z dzieci Franciszka założyło rodziny – Małgorzata, Paweł oraz Mikołaj. Dnia 27 listopada 1777 roku Małgorzata Cader wyszła za Benedykta Pęcka. Świadcami sakramentu byli Jakub Cader i Andrzej Pęcek⁹⁵. Z małżeństwa tego na świat przyszło co najmniej siedmioro dzieci. Nazwisko rodziny ewoluowało – pojawia się pisownia Pęczek, aby ostatecznie przyjąć formę Dymek. Przed rokiem 1788 Paweł Cader pojął za żonę Katarzynę Dratwę, z którą miał co najmniej sześcioro dzieci. Mikołaj ożenił się z Marianną Czarnecką dnia 17 lutego 1800 roku w Żarnowcu.

O Kazimierzu (1.3.1), Macieju (1.3.4), Janie Nepomucenie (1.3.6), Mariannie (1.3.8), Grzegorzu (1.3.10), Walentym (1.3.11) i Jadwidze (1.3.14), dzieciach Franciszka, nie udało się znaleźć żadnych informacji. W księdze zgonów parafii Sułoszowa z lat 1746-1797 nie natrafiłem na zgony wymienionych Cadrów. Części z nich nie ma ich również w spisach ludności z lat 1790-1791.

Dnia 31 grudnia 1790 roku w chałupie o numerze 240 mieszkali: gospodarz Paweł Cader (1.3.3) z żoną Katarzyną i córkami Marianną i Teklą, służącą Teklą

⁸⁹ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leżącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcińskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 899 (skan 450).

⁹⁰ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Grzegorza Cadra z dnia 18 listopada 1779 roku. Rodzice chrzestni: Agnieszka Szewczykowa i Izydor Hudzikowski, organista sułoszowski.

⁹¹ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leżącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcińskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 899 (skan 450).

⁹² ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Baltazara Cadra z dnia 3 stycznia 1785 roku. Rodzice chrzestni: Mateusz i Elżbieta Wierzbiniowie.

⁹³ APK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Sułoszowa, sygn. 12/1120/0 *Metryki chrztów, ślubów i śmierci w księgach przy kościele parafii sułoszowskiej znajdujące się z Rozporządzenia Wysokich Władz w roku 1853 przepisane*, s. 24.

⁹⁴ ADSB, LB parafii Sułoszowa za lata 1752-1797 – metryka chrztu Jadwigi Cader z dnia 8 listopada 1789 roku. Rodzice chrzestni: Kołodziejczanka i Andrzej Dymek.

⁹⁵ ADSB, LC parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka ślubu Małgorzaty Cader i Benedykta Pęcka z dnia 27 listopada 1777 roku.

(lat 20, nazwiska nie podano) oraz ojcem Franciszkiem (1.3), jego żoną Orszulą i ich dziećmi: Bartłojem (1.3.9), Walentym (1.3.11), Balcerem (1.3.12), Marianną (1.3.8) i Jadwigą (1.3.14)⁹⁶. Rok później obaj Cadrowie mieszkają osobno – pod numerem 236 gospodarzem jest Franciszek Cader, który mieszka z żoną Orszulą i dziećmi – Bartłojem, Walentym, Balcerem, Marianną i Jadwigą, a pod numerem 237 Paweł Cader z żoną Katarzyną, dwiema córkami Mariannami i siedemnastoletnim słuźącym Dominikiem⁹⁷.

Franciszek Cader, syn Jakuba i Katarzyny, zmarł w Sułoszowej dnia 26 stycznia 1795 roku w 72 roku życia⁹⁸.

Podsumowanie

Podsumowując rozważania na temat rodziny Cader uznać należy, że nadal pozostaje wiele pytań bez odpowiedzi. Obecny stan wiedzy nie pozwala na potwierdzenie filiacji Jędrzeja i Sobestiana Cadrów. Brak źródeł metrykalnych uniemożliwia również potwierdzenie hipotezy, która zakłada, że małżeństwo Jakuba Michała i Katarzyny Goraj jest tożsame z małżeństwem Jakuba i Katarzyny Cadrów. Podobnie nie można zarysować pokrewieństwa wszystkich Cadrów zamieszkujących Sułoszową do końca XVIII wieku, a szczególnie powiązania wszystkich Jakubów Cadrów. Udało się jednak przedstawić sylwetki przedstawicieli rodu, jego protoplastów, co pozwoli na analizę ich licznych potomków w wieku XIX w kolejnej publikacji.

Tekst ten nie powstałby, gdyby nie praca innych genealogów, przede wszystkim Anety Janas i Konrada Piechoty – 6xprawnuków Franciszka i Reginy Cadrów, którzy przeprowadzili kwerendy w Archiwum Diecezji Sosnowieckiej w Będzinie, służyli pomocą podczas rozczytywania i tłumaczenia źródeł oraz udostępnili mi wyniki swoich badań. Serdecznie dziękuję Wam za pomoc.

---

⁹⁶ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim leźącej spisany dnia 31 grudnia 1790 przez X. Mateusza Kopcieńskiego Plebana Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 898-899 (skan 450).

⁹⁷ ANK, Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, Spisy ludności województwa krakowskiego z lat 1790-1791: IV. Parafie powiatu krakowskiego na lit. R-Z, sygn. 29/30/0/3/43 *Regestr ludności Chrześcijan w Parafii Sułoszowskiej w Województwie Krakowskim, w Powiecie Krakowskim w Dobrach JW. JMci Pani Wielopolskiej Starościny Lackoronskiej leźący spisany dnia 31 grudnia Roku 1791 przez J. X. Plebana Kopczyńskiego Religii Katolickiej Rzymskiej*, k. 833-834 (skan 417-418).

⁹⁸ ADSB, LM parafii Sułoszowa za lata 1746-1797 – metryka zgonu Franciszka Cadra z dnia 26 stycznia 1795 roku.

S U M M A R Y

Grzegorz Szymajda, *The Cadets from Sułoszowa – part I*

The paper is a contribution to the history of the peasant family of Cadets from the village of Sułoszowa in the county of Cracow (Little Poland). Its earliest documented members were Andrzej and Sebastian of unknown relationship, who appear in court records of the village Pieskowa Skała from the years 1597-1719. The Cadet who was the progenitor of many branches of the family was Jakub, living at the turn of the 17th and 18th centuries. It is doubtful that there was only one Jakub Cadet in Sułoszowa but it cannot be verified because there are no vital records from that period. Franciszek Cadet (1723-1795), a son of Jakub and Katarzyna, is the first person from whom a certain genealogy can be reconstructed on the basis of vital records, censuses and village court records.